

Vörös Vándorzászló a konzervgyár KISZ-eseinek

„Mi nagyobbak már két éve is köszönthetünk benneteket a kitüntetés alkalmából” — hallhatták a Szegedi Konzervgyár KISZ-fiataljai a „kistestvér”, a Zalka Máté általános iskola úttörőjének megilletődött szavait tegnap, pénteken a Hungária Szálló nagytérképében. Az alkalom, mint valóban két esztendővel ezelőtt: a Szegedi Konzervgyár 183 KISZ-ese az 1983-ban végzett gazdasági és mozgalmi munkájában elért kiemelkedő eredményeiért a KISZ Központi Bizottságának Vörös Vándorzászlaja kitüntetésben részesült. A szegedi kisiskolás nem tudhatta, a konzervgyár ifjúkommunistái már 1971-ben is kiérdemelték a magas kitüntetést. A gyár gazdasági feladatainak megoldásában saját munkaterületükön csakúgy jeleskedtek, mint ahogy a mozgalom lehetőségeit kihasználva, megbízható közösséget teremtve, sikeresen tettek eleget KISZ-es feladataiknak. Fialtal újítók kitüntek új, korszerű technológiák kidolgozásával. Eredményesen váltak védnökséget a KISZ-alapszervezetek a gyár területén építendő hűtő- és csontozóüzem építése fölött. Négy évvel ezelőtt indították az azóta igen népszerűvé vált nyári építőtáborukat. Mi sem érzékelteti ezt jobban, minthogy három-négyszeres túljelentkezéssel kell számolniuk a táborozóknak.

Pintér József felvétele

Nyitrai István Gilicze Évának átadja a zászlót

lok közül első díjat nyert Komlósi Istvánnak, a második helyezett Pócza Józsefnek és a harmadik díjat nyert Kinyó Jánosnak jutalmat adott át.

A város KISZ-szervezetei nevében Kurucz Gyula, az ATIVIZIG KISZ-bizottságának titkára köszöntötte a konzervgyár fiataljait.
M. E.

A tegnapi ünnepségen — amelyen ott volt Papdi József, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára, Oláh Miklós, a városi pártbizottság titkára, dr. Bódi György, a KISZ KB tagja, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, Gyuris Szilveszter, a megyei tanács osztályvezető-helyettese, dr. Müller Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese, Mészáros László, az EDOSZ Központi Vezetősége ifjúsági bizottságának titkára — az úttörők mellett a Dalstaféták együttes köszöntötte a gyár fiataljait.

A műsor után Nyitrai István, a KISZ Központi Bizottságának titkára méltatta a konzervgyár KISZ-eseinek eredményeit, majd Gilicze Évának, a KISZ-bizottság titkárának átnyújtotta a Vörös Vándorzászlót. Eredményes mozgalmi munkájáért a KISZ Eredményes kitüntetést adta át Szabó Lajosnak, Aranykoszorús KISZ-jelvényt pedig Bálint Lajosnak és Varga Istvánnak, a KISZ Központi Bizottsága Dicsőre Oklevelét Pataki Istvánnak és Kis Péter Károlynak, Rósa László igazgató is gratulált a fiataloknak, majd a gazdasági munkában elért eredményéért a Kiváló Dolgozó kitüntetést adta át Pócza Józsefnek és Széll Erikának. Kiváló Ifjúságunk elismerésben részesítette Ferenczi Ilonát és Ónozó Józsefet. Az Alkotó ifjúság pályázaton részt vevő fiata-

Fiatalszervezők napja

Tetszetős, hagyományosnak nem mondható programfüzert invitálta Csongrád megye fiatal közművelődési dolgozóit Szegedre, a DÉLEP Vár utca 1. szám alatti Interklubjába. Am, nemcsak a rendhagyó meghívó külleme, hanem tartalma is igen figyelemfelkeltő volt. „... szükségesnek láttuk, hogy a művelődési otthonok létesítményei társadalmi központok legyenek... kitapogassák a lakosság tevékenységében meghúzódó problémákat... művelődési folyamatokat indítsanak el.” E témakörrel, a művelődési otthonok tevékenységének fejlesztésére tett kísérletekről ígért előadást, de hívott a megyei művelődési központról szerzett tapasztalatok megvitatására, filmvetítésre, látogatásra a szegedi tévétúdióba, az üzemi közművelődés lehetőségeinek felkutatására.

A közművelődésben dolgozó fiatalok napján tegnap, pénteken a program rendezője, a KISZ Csongrád megyei bizottsága nevében Rácz

Erzsébet köszöntötte a mintegy 50 érdeklődő fiatalot, a vendégeket. Harsányi László, a KISZ KB kulturális osztályának vezetője, a KISZ és a közművelődési szakemberek kapcsolatáról beszélt. Varga Á. Tamás, a Népművelési Intézet munkatársa részletezően szövegezte a művelődési otthonok tevékenységének fejlesztéséről. Pintér Tibor, a Bartók Béla Művelődési Központ népművelője és dr. Kiss Tamás, a főiskola tanársegítségének vezetője egy szegedi közművelődési kísérlet indításáról, illetve a megyei művelődési központ munkájáról szerzett tapasztalatokat értékelte. Az üzemi közművelődés lehetőségeiről Bagó József, a Szegedi Ruhagyár népművelője tartott előadást. Az értekezések sorát a gödöllői művelődési központban bevezetett kezdeményezések ismertetését zárta. Varga Kálmánnak a művelődési központ népművelőjének tolmácsolásában. A fiatal népművelők ellátogatnak a szegedi tévétúdióba, ahol Kispál Antal, a stúdió vezető helyettese fogadta őket.

Az egész napos program Magyar József két filmjének, a Mi, büszke magyarok!-nak és a Mi iskolánknek vetítésével zárult.

A Parlamentben

Átadták az Ifjúsági díjakat

Pénteken, tegnap, dr. Kemenes Béla oktatási rektorhelyettes megnyitotta a JATE-n a középiskolai tanárok számára szervezett továbbképző tanfolyamot. Ezen Bács, Békés és Tolna megyéből több mint 60 pedagógus vesz részt. A 100 órás tanfolyamon az egyes szako-

Pénteken, tegnap, dr. Kemenes Béla oktatási rektorhelyettes megnyitotta a JATE-n a középiskolai tanárok számára szervezett továbbképző tanfolyamot. Ezen Bács, Békés és Tolna megyéből több mint 60 pedagógus vesz részt. A 100 órás tanfolyamon az egyes szako-

Pedagógusok továbbképzése

kon — irodalom, filozófia, matematika, kémia — a foglalkozásokat egyetemi oktatók tartják. A megnyitó után dr. Palovecz János, a Művelődési Minisztérium osztályvezetője tartott előadást időszerű oktatáspolitikai kérdésekről.

Kifelé a gyerekkorból

Friss és elemi erejű élmények készítenek az alább következők leírására. Napi béremért és (szerencsémre) személyes érdeklődésből jó hosszú ideje (sajnos, öregszünk) forgolódom a kultúraterjesztésre szánt intézményekben és az ezzel foglalkozó emberek között. Sok felemelő, szívet melengető, de ezeknél talán több lehangoló tapasztalatot szerezttem. Ez utóbbiak főleg akkor törnek elő emlékezetemből, amikor — makacs, kellemetlen következetességgel, időről időre — kényszerülök azon töprengeni: vajon mit, hogyan, miben segít az úgynevezett magas kultúra nekünk?

Jóval hosszabb ideje léteznek, s működnek e közvetítő intézmények, s emberek, mint amióta magam közelről figyelhetem hatásukat. De valahányszor életünk ama mindennapi jelenségeivel találkozom, melyeket úgy nevezünk: türelmetlenség, agresszivitás, gyermeket viselkedés, a kapcsolatteremtés képtelensége, az egymással való érintkezés kulturálatlansága és a többi — újra és újra elfog a kétely. Úgy látom, a hétköznapok kulturátságához nemigen segített hozzá bennünket a valóban létező „magas” kultúra. Természetesen nem tagadom személyiségépítő hatását, csak azt mondom: más dolgok erőteljesebben meghatározzák, hogyan viselkedünk naponta a boltban, a Patyolatban, a buszon, a munkahelyünkön, az OTP-ben, a szomszédunknál, az étteremben, otthon, a szülői értekezleten, a lakásszövetkezeti közgyűlésen. Manapság már nincs gondolkodó ember, aki tagadná: mindez, mármint a hétköznapi viselkedésünk szintje — kulcsfontosságú. Minél alacsonyabb, annál erősebb gátja az előrehaladásnak.

Az egyik élményem a mindennapi munkához kapcsolódott. Újságunk utolsó oldalán viszonylag rövid ideje „Csörög a telefon”, s nekem már kétszer egy-egy héten volt szerencsém kapkodni a kagylót. A második alkalommal (hiába, a rutin: segítség) már nemcsak időm, figyelmem is volt, hogy konstataim a kétségtelenül túlnyomó többsége olyan természetű panaszzokkal árasztja el mindenkorit ügyeletesünket, amelyek egyszerűen nem léteznek, ha intézmények, szervezetek, vállalatok jól működnek. Igen ám, de mit jelent az, hogy: jól?

A kiváló kitüntetés és cím büszke tulajdonosa, az eladó, egy szép napon flegmán és lesajnálón beszél a vevővel; az éveikig panaszmentesen vezető buszsofőr egy márciusi reggelen rácsapja az ajtót a gyerek kezére; a hibabejelentő sokáig türelmes ügyintézője egy rossz pillanatában a nénikéjéhez küldi a „felet”. A vásárló, az utas, az ügyfél holnap megtorolja a sérelmeit — a tegnapi eladón, sofőrön, hivatalnokon. Ha erre valahogy még sincs módja, panaszodik. A bepanaszolt magyarázatkodik, és magyarázatába beiktatja a saját panaszait.

A jó működés, a funkcionális, a szerepkör betöltésének mikéntje mindaddig rejtve, amíg nincs érvényes „szerződés”: X szolgáltató (vagy akármilyen) intézményt, vállalatot, szervezetet azért hívtunk életre, mi, mindannyian, hogy nekünk, mindannyiunknak ezt és ezt biztosítsa, cserébe, Az erősen egyszerűsített képlettel is kitérünk, hogy ilyenfajta társadalmi szerződések megléte esetén mi mindannyian tisztában lennénk hétköznapi kötelessége-

inkkel, az ezek teljesítéséért bennünket megillető járandóságainkkal — s mulasztások esetén mindkettőt természetes módon lehetne számonkérni.

Ez utópisztikus állapottal éles ellentétben: egyelőre panaszokunk, és magyarázatkodunk. Mindez nem újdonság. Meglepő, elképesztő, agaszító viszont, hogy milyen mértékben szaporodtak föl a mindennapi életben tanúsított viselkedésünkben a gyerekes megnyilvánulások. Jobb szó híján használom ezt, gyerekes, s anélkül, hogy személyre szóló lebecsülést érezzen bele bárki. De hát a gyerekeket tudja az ember védtelenné, védelemre szorulóvá, a dolgok, viszonyok között tájékozódni képtelenné; oly korban élőknek, hogy még a saját legfontosabb érdekeiket se lássák tisztán; oly önállótlanoknak, tájékoztatlanoknak, hogy helyettük valaki másnak (atvának, anyának) kelljen a jogaikat képviselni, eligazítani, jó szóval pátyolgatni.

Aggasztónak találok, hogy — például — az eladó-vásárló viszony viszonylagos közepette száz vevő közül 99-nek egyszerűen nem jut eszébe: ott a vásárlók könyve! Az az egy sem nyúl érte, mert: hallgatni arany; a kisebbiknek úgy sincs igaza; há igaz van, akkor is szegény a cirkusz... És viszi a sebet, az elégedetlenségérzetet, az ingerültséget, s lesz ezekből agresszió, cinizmus, a magára maradtóság, kiszolgáltatottság rossz élménye. Még a jobbik eset, ha panasz. Hiszen akkor a nyilvánosság erejébe vetett bizalom még él... Vagy csak az anakronisztikus hit, hogy valamely igazságszót felsőbb fórumnak csak léteznie kell?

A másik élményem reményteljesebb következtetésekre buzdít. Lakásszövetkezeti közgyűlésen voltam, mint lakó. Parázs vitából szűrhettem ki, milyen az, ha a kialakult intézményrendszer által ránk kényszerített szerepkörökben egyszerűen csak elkezünk feszengeni. Ha egyelőre csak engedetlen gyerekeként, atyáskodó „szülői” kényszer ellen hirtelen lázadóként is, de megpróbálunk kibújni a magunk fabrikálta kalickákból. Ha elemi érdekeinket még nem is tudjuk kellő artikulációval kifejezni, de legalább sejtjük, hogy más-milyenek azok, mint „felsőbb helyen”, jóindulattal vállon veregető, demagóg buzgalommal kitalálták nekünk.

A lakók korántsem úgy vitatkoztak, mint szerencsésebb államokban a hasonló fórumok résztvevői. Sem az érdekek tévedhetetlen ismerete, sem a védelmükre szolgáló eszközök teljes arzenálja nem segíthette őket. Nem tudták célirányosan, lényegre törően, szellemesen, s a másikat mégsem bántón előtárlni a mondanivalójukat. De azért volt mondanivalójuk, s azt is tudták: akár a siker reménye nélkül is — kell vitatkozni.

A szakemberek szocializációnak nevezik a felnőtté válás bonyodalmas, nehéz folyamatát. A szociológusok váltig mondják, gyorsan tenni kell valamit a társadalmi szocializáció „fölpörgetése” érdekében.

Ezért is ajánlottam minden panaszkodó telefonálónak szíves figyelmébe, éljen végre rég deklarált jogaival. És nem titkolt izgalommal szurkoltam a lakógyűlésen: a titkos szavazás eredménye buzdítsa további, gyakorlottabb önvédelemre a lakó társasakat. A közérdek érvényesülése végett:

Sulyok Erzsébet

Építő kikaparások szakmai napja

Március 26–28 között megrendezik Szentendrén az építő kikaparások II. országos szakmai napjait. A kikaparások országos szervezetének központjában pénteken megtartott sajtótájékoztatót elmondták, a hétfőn kezdődő rendezvény célja a kikaparások szakmai továbbképzése, s ez, mint Neményi Endre, a KIOSZ elnökhelyettese a tájékoztatón hangsúlyozta, közvetlen összefüggésben van

Czinege Lajos kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Czinege Lajos honvédelmi miniszternek kiemelkedő katonapolitikai tevékenysége elismeréseként, 60. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság Erdemrendje kitüntetését adományozta.

A kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Az eseményen jelen volt Korom Mihály, az MSZMP Központi Bizottsága titkára, Borbándi János, a Minisztertanács elnökhelyettese és Csémi Károly honvédelmi minisztériumi államtitkár.

Czinege Lajost — születésnapja alkalmából — a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság fegyveres erői közötti fegyverbarátság fejlesztésében szerzett kimagasló érdemeiért Lenin-renddel tüntette ki.